

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

775

Vragen van het lid **Dijk** (SP) aan de Minister en Staatssecretaris van Financiën over het bericht «Belastingdienst blijft wet overtreden met mogelijk discriminerende fraude-algoritmen» (ingezonden 15 december 2023).

Mededeling van Staatssecretaris **Van Rij** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 15 januari 2024).

Vraag 1

Waarom is ervoor gekozen om algoritmes die niet voldoen aan de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) nog steeds te gebruiken bij de Belastingdienst, zelfs na de blootlegging van het toeslagenschandaal? Klopt het dat de risicomodellen OBCF, ABN en OB Negatief op 20 januari 2021 tijdelijk zijn stopgezet, maar dat er na een interne discussie over het belang van het gebruik van deze algoritmes deze weer aan zijn gezet?¹

Vraag 2

Nu dat de risicomodellen OBCF en ABN gewijzigd zijn, voldoen zij nu volledig aan de AVG? Bent u ook van plan om de risicomodellen te toetsen op discriminatie? Is OB Negatief ook in gebruik? Zo ja, voldoet deze volledig aan de AVG? Als OB Negatief niet voldoet aan de AVG, gaat u het gebruik van dit algoritme onmiddellijk stopzetten? Zijn er andere algoritmes of datasets in gebruik die in strijd zijn met de AVG? Gaat u gebruik van deze algoritmes en datasets onmiddellijk stopzetten?

Vraag 3

Heeft u niets geleerd van de analyse risicoclassificatiemodel toeslagen van 21 april 2022, waaruit blijkt dat de hoogste risicoscores worden gegeven aan mensen met een laag inkomen, alleenstaande ouders en mensen met een andere nationaliteit? Vindt u het acceptabel dat gelijkwaardige data nog steeds gebruikt wordt bij de Belastingdienst? Dit is toch simpelweg klassenjustitie?²

¹ Follow the Money, 14 december 2023, Belastingdienst blijft wet overtreden met mogelijk discriminerende fraude-algoritmen. (<https://www.ftm.nl/artikelen/belastingdienst-bleef-wet-overtreden-met-omstreden-fraude-algoritmen>).

² Kamerstuk 31 066, nr. 1008.

Vraag 4

Worden alle algoritmes en datasets in gebruik bij de Belastingdienst meegenomen in het onderzoek over vervuilde data naar aanleiding van de motie-Marijnissen c.s.?³

Vraag 5

Wat denkt u dat dit soort nieuws doet met het vertrouwen van mensen in de overheid, wat nu al zo laag is? Heeft u en het kabinet niets geleerd heeft van de eigen fouten in het toeslagenschandaal?

Vraag 6

Deelt u de mening dat inwoners altijd moeten kunnen zien waar en op welke manier hun persoonsgegevens en data gebruikt worden door de overheid, en dat als een besluit over een persoon (deels) wordt genomen door een algoritme, dat die persoon daarover geïnformeerd moet worden? Zo ja, wat gaat u doen om daarvoor te zorgen?

Mededeling

Op 15 december jl. zijn schriftelijke vragen (2023Z20265) gesteld door het lid Dijk (SP) over het bericht «*Belastingdienst blijft wet overtreden met mogelijk discriminerende fraude-algoritmen*» van FTM.

Ik kan de vragen niet binnen de gestelde termijn beantwoorden. U zal de beantwoording voor het voorjaarsreces ontvangen, tezamen met de gevraagde reactie op het FTM-artikel door uw vaste Kamercommissie Digitale Zaken.

³ Kamerstuk 35 510, nr. 21.